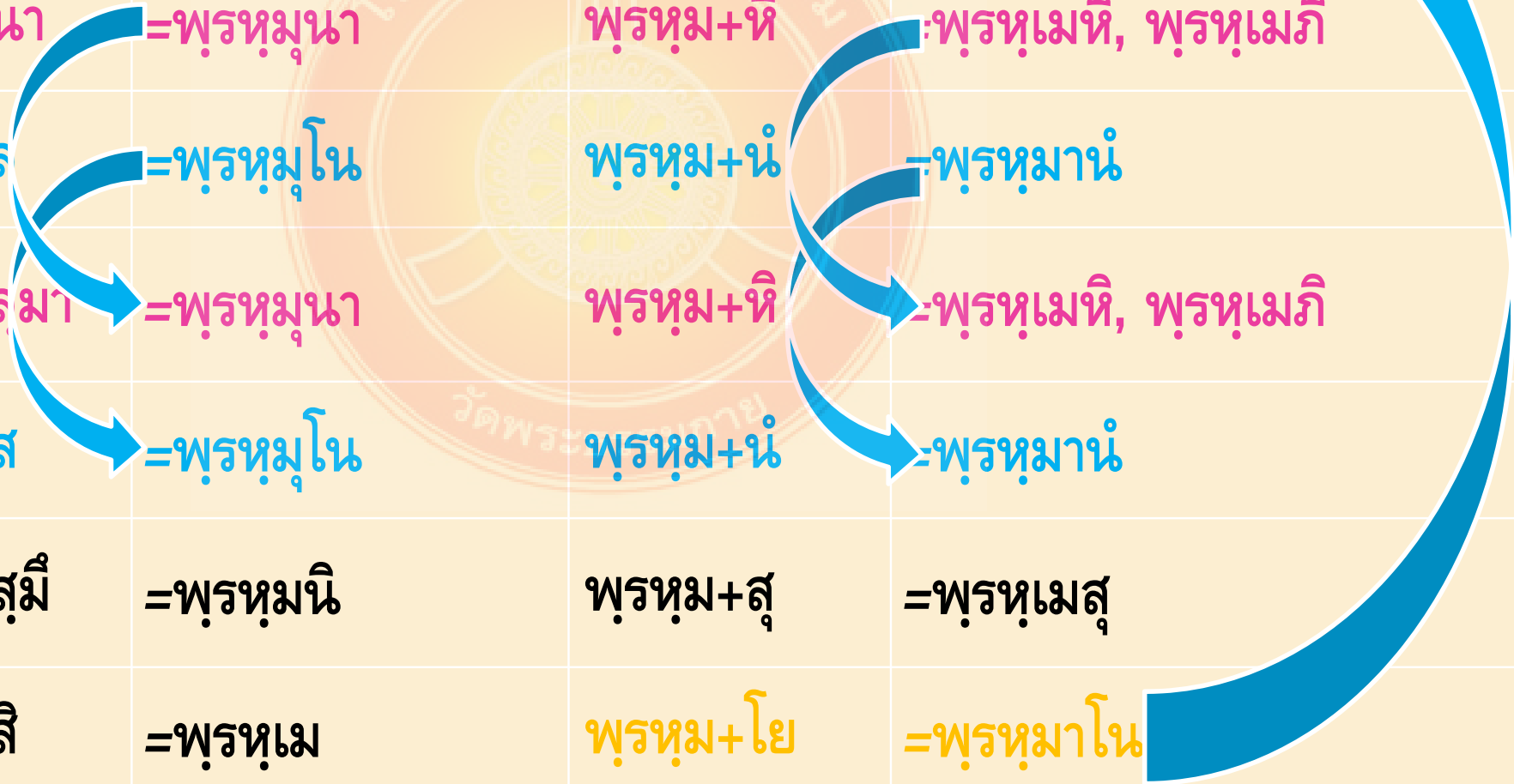
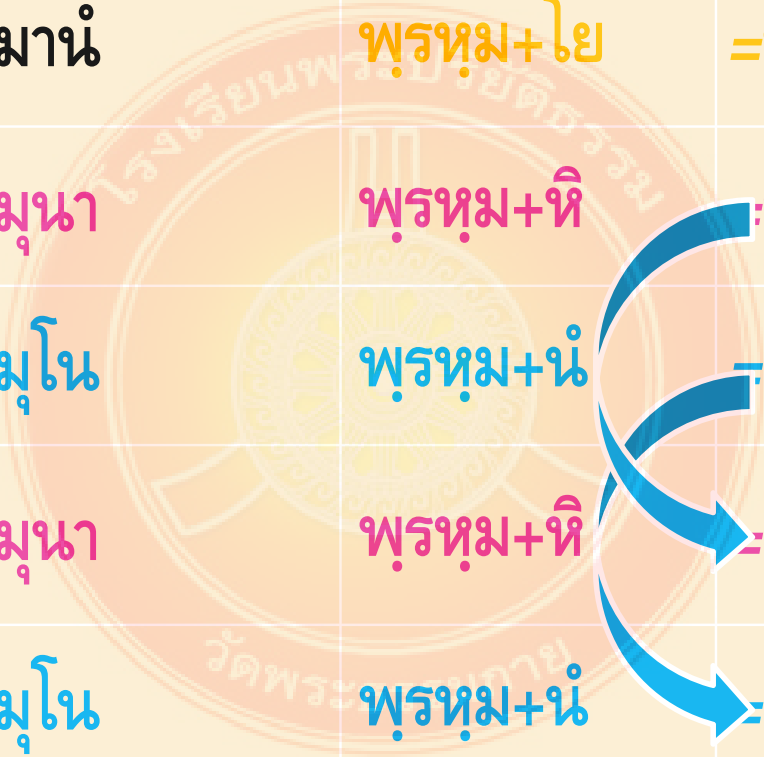

กติปยัคฆ์ บทที่ ๒
แจก พุรหม (พรหม) ในปุงลิงค์

วิภัตติ	เอกวचณะ		พหูวचณะ	
ป.	พฺรหฺม+ลี	=พฺรหฺมา	พฺรหฺม+โย	=พฺรหฺมานो
ทุ.	พฺรหฺม+อํ	=พฺรหฺมานํ	พฺรหฺม+โย	=พฺรหฺมานो
ต.	พฺรหฺม+นา	=พฺรหฺมฺนา	พฺรหฺม+หิ	=พฺรหฺเมหิ, พฺรหฺमेภิ
จตุ.	พฺรหฺม+โน	=พฺรหฺมฺโน	พฺรหฺม+นํ	=พฺรหฺมานํ
ปญ.	พฺรหฺม+ธฺมา	=พฺรหฺมฺนา	พฺรหฺม+หิ	=พฺรหฺเมหิ, พฺรหฺमेภิ
ฉ.	พฺรหฺม+ส	=พฺรหฺมฺส	พฺรหฺม+นํ	=พฺรหฺมานํ
ส.	พฺรหฺม+สฺมี	=พฺรหฺมฺนิ	พฺรหฺม+สฺ	=พฺรหฺเมสฺ
อา.	พฺรหฺม+ลี	=พฺรหฺमे	พฺรหฺม+โย	=พฺรหฺมานो

ลำดับ	เอกวจนะ	พหุวจนะ	คำแปลลอยตนิบาต
ป.	พฺรหฺมา	พฺรหฺมานโ	อ. (อันว่า)/อ.____ท. (ทั้งหลาย)
พ.	พฺรหฺมานํ	พฺรหฺมานโ	ซึ่ง, สู, ยัง, ลึน, ตลอด, กะ, เฉพาะ
ต.	พฺรหฺมุณา	พฺรหฺเมหิ, พฺรหฺเมภิ	ด้วย, โดย, อัน, ตาม, เพราะ, มี
จต.	พฺรหฺมุโน	พฺรหฺมานํ	แก่, เพื่อ, ต่อ
ปญ.	พฺรหฺมุณา	พฺรหฺเมหิ, พฺรหฺเมภิ	แต่, จาก, กว่า, เหตุ
ฉ.	พฺรหฺมุโน	พฺรหฺมานํ	แห่ง, ของ, เมื่อ
ส.	พฺรหฺมณิ	พฺรหฺเมสุ	ใน, ใกล้, ที่, ครั้นเมื่อ, ในเพราะ
อา.	พฺรหฺเม	พฺรหฺมานโ	แน่ะ, ดูก่อน, ข้าแต่

ลำดับ	เอกวณະ	วิธีลงวิภัติ
ป.	พुरुหฺมา	แปลง ลี เป็น อา
ทุ.	พुरुหฺมานํ	ลง อํ คง อาํ
ต.	พुरुหฺมฺนา	แปลง อ เป็น อุ คง นา ไว้
จตุ.	พुरुหฺมฺโน	แปลง อ เป็น อุ แปลง ส เป็น โน
ปญ.	พुरुหฺมฺนา	แปลง อ เป็น อุ แปลง สฺมา เป็น นา
ฉ.	พुरुหฺมฺโน	แปลง อ เป็น อุ แปลง ส เป็น โน
ส.	พुरुหฺมฺนิ	แปลง สฺมี เป็น นิ
อา.	พुरुหฺเม	ลง ลี แปลง ลี เป็น เอ

ลำดับ	พหูพจน์	วิธีลงวิภาคี
ป.	พुरुหมาโน	แปลง โย เป็น อาโน
ทุ.	พुरुหมาโน	“.....”
ต.	พुरुหฺเมหิ, พुरुหฺเมภิ	แปลง อ เป็น เอ, ลง หิ แปลง หิ เป็น ภิ
จตุ.	พुरुหฺมานํ	ที่ชะ อ เป็น อา, คง นํ ไว้
ปญ.	พुरुหฺเมหิ, พुरुหฺเมภิ	แปลง อ เป็น เอ, ลง หิ แปลง หิ เป็น ภิ
ฉ.	พुरुหฺมานํ	ที่ชะ อ เป็น อา, คง นํ ไว้
ส.	พुरुหฺเมสุ	แปลง อ เป็น เอ, คง สุ ไว้
อา.	พुरुหมาโน	แปลง โย เป็น อาโน

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี พรหม (พรหม)

๑. เอโก พรหมมา พรหมโลกสุมา อาคัจฉติ.
อ.พรหม ตนหนึ่ง ย่อมมา จากพรหมโลก.
๒. พรหมานो พรหมโลกे विहरन्ति.
อ.พรหม ท. ย่อมอยู่ ในพรหมโลก.
๓. เถโร ทิพพจักขุणा เอกं พรหมานं ปสฺสตี
อ.พระเถระ ย่อมเห็น ซึ่งพรหม ตนหนึ่ง ด้วยทิพยจักขุ
๔. สกฺโก เทวานมินฺโท พรหมานो ปญฺหํ ปุจฺฉนฺตี.
อ.ท้าวสักกะ ผู้เป็นจอมแห่งเทพ ท. ย่อมถาม ซึ่งปัญหา กะพรหม.

๕. ภคฺวา เอเกน พุรหฺมฺนา สหฺธิ สลฺลปติ

อ.พระผู้มีพระภาคเจ้า ย่อมสนทนา กับ ด้วยพรหม ตนหนึ่ง.

๖. ปญฺหา พุรหฺเมหิ ปุจฺฉิยนฺเต.

อ.ปัญฺหา ท. อันพรหม ท. ย่อมถาม.

๗. สํสโย เอกสฺส พุรหฺมฺโน อูปฺปชฺชติ.

อ.ความสงสัย ย่อมเกิดขึ้น แก่พรหม ตนหนึ่ง.

๘. สตฺถา พหฺนํ พุรหฺมานํ ฌมฺมํ เทเสติ.

อ.พระคาสตา ย่อมแสดง ซึ่งธรรม แก่พรหม ท.

๙. รสมี พุทธมุนา นิจุฉรณฺติ.

อ.รัศมี ท. ย่อมเปล่งออก จากพรหม.

๑๐. สตุถา พุทธเมหิ ปตฺตํ คณฺหาติ.

อ.พระศาสดา ย่อมรับ ซึ่งบาตร จากพรหม ท.

๑๑. พุทฺโธ สหฺมปติพุทฺธมฺโน อชฺฌเมสนํ อธิวาเสสิ.

อ.พระพุทธเจ้า ยังกำเชิญ ของสหัมบดีพรหม ให้อยู่ทับแล้ว. (รับคำเชิญ)

๑๒. พุทฺโธ พุทฺธมานํ ปญฺเห วิสฺซฺเซติ.

อ.พระพุทธเจ้า ย่อมวิสันหา ซึ่งปัญฺหา ท. ของพรหม ท.

๑๓.พฺรหฺมณิ ปญฺหํ ปุจฺจนฺเต, พุทฺโธ พุยาโกโรติ.

ครั้นเมื่อพฺรหฺม ถาโมยฺอยู่ ซึ่งปัญหา, อ.พระพุทฺธเจ้า ย่อมพฺยากรณ์.

๑๔.พฺรหฺมณา พฺรหฺเมสุ ปลีทนต์.

อ.พฺรหฺมณํ ท. ย่อมเลื่อมใส ในพฺรหฺม ท.

๑๕.โภ พฺรหฺเม ตว อายุปฺมาณํ น ปชานามิ.

แน่ะพฺรหฺม ผู้เจริญ อ.เรา ย่อมไม่รู้ ซึ่งประมาณแห่งอายุ ของท่าน.

๑๖.กุโธ โภนฺตา พฺรหฺมานो ตุมฺहे อาคจฺฉถ.

อ.แน่ะพฺรหฺม ท. ผู้เจริญ อ.ท่าน ท. ย่อมมา จากที่ไหน.